

SPIS ZAWARTOŚCI

Część opisowa:

I. PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU

Z.1. Przedmiot inwestycji.....	
Z.2. Podstawa opracowania.....	
Z.3. Zakres opracowania.....	
Z.4. Bilans terenu.....	
Z.5. Opis stanu istniejącego.....	
Z.6. Opis projektowanego zagospodarowania terenu.....	
Z.7. Rozwiązania projektowe w zakresie przyłączy sanitarnych.....	
Z.8. Rozwiązania projektowe w zakresie przyłączy do sieci gazowej.....	
Z.9. Odprowadzenie wód opadowych.....	
Z.10. Rozwiązania projektowe w zakresie przyłączy elektrycznych.....	
Z.11. Szkody górnicze.....	
Z.12. Ochrona zabytków.....	
Z.13. Ochrona środowiska.....	
Z.14. Dojazd pożarowy.....	
Z.15. Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru.....	
Z.16. Oddziaływanie na sąsiednie działki.....	

II. PROJEKT ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANY

ARCHITEKTURA

A.1. Przeznaczenie obiektu.....	
A.2. Charakterystyczne parametry projektowanego budynku.....	
A.3. Opis formy budynku.....	
A.4. Opis konstrukcji budynku.....	
A.5. Rozwiązania budowlane.....	
A.6. Ochrona przeciwpożarowa.....	
A.7. Charakterystyka energetyczna obiektu budowlanego.....	
A.8. Analiza możliwości racjonalnego wykorzystania wysokoelektrycznych systemów alternatywnych zaopatrzenia w energię i ciepło.....	
A.9. Ochrona środowiska.....	
A.10. Ochrony gruntów rolnych i leśnych.....	
A.11. Dostępność dla osób niepełnosprawnych.....	

CZĘŚĆ RYSUNKOWA:

PZT	Projekt Zagospodarowania Terenu	skala	1:500
PZT	PZT bez podkładu mapowego	skala	1:500
PZT	Projekt Zagospodarowania Terenu	skala	1:500

ARCHITEKTURA

P1	Toaleta publiczna	skala	1:100
P2	Toaleta publiczna detal	skala	1:25
P3	Fontanna	skala	1:50
P4	Fontanna przekrój	skala	1:50
P5	Siedziska amfiteatralne	skala	1:50/10
P6	Pochylnia dla osób niepełnosprawnych	skala	1:50
P7	Schemat ułożenia płyt chodnikowych	skala	1:50
P8	Plac zabaw	skala	1:100
P9	Strefa rekreacyjno wypoczynkowa	skala	1:100/50
P10	Salon miejski	skala	1:100
P11	Schody detal	skala	1:50
P12	Ławka, kosz na śmieci, stojak na rowery	skala	1:50

ARCHITEKTURA KRAJOBRAZU

KONSTRUKCJA

INSTALACJE SANITARNE

INSTALACJE ELEKTRYCZNE

SPIS DOKUMENTÓW FORMALNYCH

1. Odpis z protokołu narady koordynacyjnej Nr GN.6630.83.2016 z dnia 01.12.2016r.
2. Decyzja o ustaleniu lokalizacji celu publicznego z dnia 2016-04-20, UA.6733.2.
3. Decyzja nr 366/A/16 nr WUOZ-DS.5152.148.19.5.2016.A z dnia 28.11.2016r.
4. Skrócony wypis ze skorowidza działek
5. Kopia mapy ewidencyjnej
6. Decyzja nr ZDP.2211.67.ECh.2016 z dnia 28.10.2016
7. Decyzja nr RO.XII.Oś.6130.48.2016 z dnia 2016-11-14
8. Warunki przyłączenia nr RE3/RP/10/303/1306/2016 z dnia 2016-10-26
9. Warunki usunięcia kolizji nr L.dz/RM/ZD/11/37/P/2016/W/11/149 z dnia 16.11.2016

10. Uzgodnienie Orange Polska zabezpieczenia kanalizacji teletechnicznej kolidującej z toaletą publiczną z dnia 23.12.2016
11. Akceptacja koncepcji trasy przebudowy linii kablowych Sn i nN z dnia 21.11.2016
12. Zgoda spółdzielni mieszkaniowej nr. EG/6239/2016 z dnia 17.11.2016r.
13. Kopie uprawnień projektantów i zaświadczeń o przynależności do izb zawodowych
14. Warunki techniczne do projektu przyłącza lub sieci wodno - kanalizacyjnej z dnia 2016-10-17
- w części sanitarnej
15. Uzgodnienie nr. PSG6VIII/ZTI/18U/448106/16-166/16 z dnia 17.10.2016 - w części sanitarnej
16. Uzgodnienie projektu PGKIM z dnia 08 listopada 2016r - w części sanitarnej
17. Warunki przyłączenia do sieci ciepłowniczej PEC/3/TR/11/2016 z dnia 02.11.2016 - w części sanitarnej

III. INFORMACJA DOTYCZĄCA PLANU BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

OPIS TECHNICZNY

I. PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU

Z.1. PRZEDMIOT INWESTYCJI:

Przedmiotem inwestycji pn. Remont Placu 3 Maja jest projekt zagospodarowania terenu z elementami małej architektury oraz budowa budynku toalety publicznej na działce nr 345/3, 435/66, 1508/4 w Sandomierzu, obręb 0003 Sandomierz Lewobrzeżny wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i komunikacyjną. Inwestycja ma na celu poprawę jakości życia społeczności miasta Sandomierz. Teren ma za zadanie zaspokoić potrzeby mieszkańców w zakresie wypoczynku biernego i czynnego. Miejsce będzie służyć również do organizacji imprez, spotkań oraz występów scenicznych.

Projekt przewiduje rozbiórkę:

- utwardzonego placu z prostokątnych płyt materiał lastryko.
- ścieżek pieszych z płyt chodnikowych i kostki brukowej,
- toalety o podstawie koła

Projekt przewiduje budowę:

- parterowego budynku toalety publicznej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną;
- utwardzenia placu płytą chodnikową granitową w odcieniach szarości.
- układu komunikacyjnego, składającego się z ciągów pieszych w postaci alei z płyt brukowych w odcieniach szarości.
- utwardzonego placu widowiskowo – scenicznego, siedzisk amfiteatralnych, rekreacyjnego placu fontanny, placu siłowni zewnętrznej, placu gier umysłowych (szachy), placu zabaw, salonu miejskiego .
- odświeżenie parkingów;

Z.2. PODSTAWA OPRACOWANIA:

- 2.1. Informacja Inwestora o planowanej inwestycji.
- 2.2. Decyzja o ustaleniu lokalizacji celu publicznego z dnia 2016-04-20, UA.6733.2.2016
- 2.3. Mapa do celów projektowych
- 2.4. Uzgodnienia z Inwestorem.
- 2.5. Wizja lokalna w terenie
- 2.6. Obowiązujące normy i przepisy.

Z.3. ZAKRES OPRACOWANIA:

Zakres opracowania obejmuje Projekt Zagospodarowania Terenu Placu 3 Maja wraz z budową toalety publicznej.

Z.4. BILANS TERENU:

• Powierzchnia działki nr 435/3	- 11868.00 m ²
• Powierzchnia działki nr 435/66	- 813.00 m ²
• Powierzchnia działki nr 1508/4	- 512.00 m ²
• Powierzchnia pawilonu handlowego (projekt w oddzielnym opracowaniu)	

- Powierzchnia zabudowy toalety publicznej
- 557.137 m²
  - 23.721 m²

Z.5. OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO.

Istniejąca zabudowa działki:

Na działce znajduje się wiata służąca jako targowisko toalety o podstawie koła do rozbiórki oraz stragany blaszane do przeniesienia w inne miejsce .

Istniejące elementy inżynierskiego uzbrojenia terenu:

Przez działkę przechodzą elementy uzbrojenia, sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej, sieć wodociągowa oraz sieć elektryczna.

Zieleń wysoka i niska:

Nieliczna zieleń niska, średniowysoka,.

Dostęp do drogi publicznej:

Obsługa komunikacyjna poprzez istniejący zjazd z drogi (Juliusza słowackiego) [dz. nr 444/2]

Inne:

Maksymalna różnica wysokości na terenie działki: 3.3 m

Z.6. OPIS PROJEKTOWANEGO ZAGOSPODAROWANIA TERENU.

Zadanie inwestycyjne polegać będzie na przebudowie Placu 3 Maja. Zakres przebudowy obejmuje następujące elementy: usunięcie (przeniesienie w inne miejsce) istniejących blaszanych punktów sprzedaży, rozbiórka utwardzonego placu oraz ścieżek, rozbiórka toalety o podstawie koła. Na placu zaprojektowano nową nawierzchnię z płyt granitowych o różnych odcieniach szarości. Na osi placu znajdować się będzie pawilon handlowy zaprojektowany w oddzielnym opracowaniu, fontanna z iluminacją, miejsce dla występów scenicznych, siedziska amfiteatralne skierowane w stronę "sceny", pochylnia dla osób niepełnosprawnych w celu pokonania naturalnej różnicy wysokości pomiędzy placem a skwerem, schody terenowe, toaletę publiczną, małą architekturę (ławeczki, śmietniki, stojaki na rowery, salon miejski). W dalszej części na skwerze zaprojektowano nowe alejki z płyt brukowych, miejsce na pomnik upamiętniający Konstytucję 3 Maja, plac zabaw, zewnętrzną siłownię, strefę wypoczynkową dla seniorów - miejsce wypoczynku zlokalizowane w okręgu otoczonym zielenią, gry umysłowe (szachy), małą architekturę (ławeczki, śmietniki). Plac i skwer wyposażony będzie w nowoprojektowane lampy parkowe. Dla placu i toalety publicznej wykonane zostaną niezbędne przyłącza oraz utwardzenie terenu dojścia i dojazdu w obrębie własnych działek nr 345/3, 435/66, 1508/4. Odwodnienie powierzchniowe do kanalizacji deszczowej.

Projektowana inwestycja nie należy do rodzaju inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska.

Z.7. ROZWIĄZANIA PROJEKTOWE W ZAKRESIE PRZYŁĄCZY SANITARNYCH (sieć wodociągowa i kanalizacyjna).

Według opracowania części sanitarnej.

Z.8. ROZWIĄZANIA PROJEKTOWE W ZAKRESIE PRZYŁĄCZY DO SIECI GAZOWEJ.

Brak podłączenia do sieci gazowej.

Z.9. ROZWIĄZANIA PROJEKTOWE W ZAKRESIE PRZYŁĄCZY ELEKTRYCZNYCH.

Według opracowania części elektrycznej.

Z.10. ODPROWADZENIE WÓD OPADOWYCH.

Według opracowania części sanitarnej.

Z.11. SZKODY GÓRNICZE.

Na przedmiotowym terenie nie występują szkody górnicze

Z.12. OCHRONA ZABYTEKÓW.

Przedmiotowy budynek leży w strefie ochrony konserwatorskiej.

Z.13. OCHRONA ŚRODOWISKA.

Przedmiotowa inwestycja zostanie zrealizowana z użyciem materiałów, instalacji i urządzeń nie mających niekorzystnego wpływu na środowisko.

Z.14. DOJAZD POŻAROWY.

Dojazd i dostęp do budynku dla jednostek straży pożarnej zapewniony jest bez przeszkód z drogi (Juliusza słowackiego) [dz. nr 444/2]

Z.15. ZAOPATRZENIE W WODĘ DO ZEWNĘTRZNEGO GASZENIA POŻARU.

Zaopatrzenie w wodę do gaszenia pożaru z zewnętrznego hydrantu p-poż.

Z.16. ODDZIAŁYWANIE NA SĄSIEDNIE DZIAŁKI.

Z.17.1

Przesłanianie – WT §13.1.1. Nowoprojektowany obiekt toalety publicznej nie przesłania istniejącej zabudowy, oraz nie ogranicza możliwości zabudowy działek sąsiednich.

Zacienianie - WT §60.1 i 2. Budynek nie ogranicza czasu nasłonecznienia. Nowoprojektowany obiekt nie zaciemnia pokoi mieszkalnych istniejącej zabudowy sąsiedniej dłużej niż trzy godziny, od 07.00 do 17.00 w dniach równonocy oraz nie ogranicza możliwości zabudowy działek sąsiednich.

Bezpieczeństwo pożarowe - WT §272.2. najmniejsza odległość od sąsiedniej działki to 11.00 m zgodnie z WT §12, Tym samym nie ogranicza zabudowy działek sąsiednich.

Z.17.2

Obszar oddziaływania obiektu w całości mieści się w obszarze granic działek na których został zaprojektowany.

Informację opracował:

mgr inż. arch. Kamil Dworaczyk

II. PROJEKT ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANY.

ARCHITEKTURA

A.1. Przeznaczenie obiektu. Zakres prac projektowych.

Budynek o funkcji toalety publicznej zawierający trzy pomieszczenia dostępne z zewnątrz: toaleta męska, toaleta damska, toaleta dla osób niepełnosprawnych.

A.2. Charakterystyczne parametry budynku toalety publicznej.

• Powierzchnia zabudowy	-	23.721 m ²
• Powierzchnia użytkowa	-	16.13 m ²
• Wymiary (dł. x szer. x wys.)	-	6.58 m x 3.50 - 4.94 m x 3.56m
• Kubatura	-	44.50 m ³

A.3. Opis formy budynku.

Projektowany budynek cechuje prostota wyrazu, wynikająca z jego funkcji i konstrukcji. Proporcje budynku, kolorystyka oraz dobrane materiały wykończeniowe elewacji sprawiają, że jest spójny z otoczeniem. Budynek podkreśla bez okapowy jednospadowy dach z gabionową elewacją. Obiekt konstrukcji tradycyjnej murowanej, przykryty blachą na rąbek stojący. Architektura budynku jest współczesna, bardzo prosta i w minimalny sposób operująca detalem. Elewacja frontowa jest zaakcentowana poprzez wystającą ścianę gabionową z informacją o funkcji budynku "WC"

A.4. Opis konstrukcji budynku.

Obiekt zaprojektowany w konstrukcji tradycyjnej, murowanej.

A.5. Rozwiązania budowlane.

A.5.1. Fundamenty

Zaprojektowano ławy fundamentowe: beton C20/25, stal RB500W

A.5.2. Ściany zewnętrzne i działowe

Ściany zewnętrzne murowane obłożone gabionem.
Ścianki działowe murowane.

A.5.3. Konstrukcja więźby dachowej

Konstrukcję więźby dachowej - krokwiowa.

A.5.4. Posadzki

Projektuje się posadzkę jako podłogę z płytek gresowych.

A.5.5. Izolacje termiczne.

- Izolacja termiczna podłogi na gruncie z płyt styropianowych EPS100-038 gr. 5 cm,
- Izolacja termiczna dachu - wełna mineralna gr. 18 cm,
- Izolacja termiczna ścian zewnętrznych - gabion gr. 15 cm

A.5.6. Izolacje przeciwwilgociowe.

Wszystkie powierzchnie fundamentów stykające się z gruntem należy zabezpieczyć przez wykonanie dwuwarstwowej powłoki bitumicznej. Zaleca się niestosowanie środków wchodzących w reakcje ze styropianem.

A.5.7. Wykończenie wewnątrz.

A.5.7.1. Ściany wewnętrzne murowane, kabiny WC ze stali nierdzewnej odporne na wandalizm.

A.5.7.2. Ściany do wys. 2,0 m oblicowane płytkami ceramicznymi kwasoodpornymi, łatwo zmywalnymi.

A.5.7.3. Stolarka okienna – okna pcv.

A.5.7.4. Stolarka drzwiowa – drzwi zewnętrzne i wewnętrzne aluminiowe odporne na wandalizm

A.5.7.5. Sufity podwieszane w systemowe gk.

A.5.8. Wykończenie zewnętrzne.

A.5.8.1. Elewacje z gabionu, kamień otoczek szaro - brązowy.

A.5.9.1. Wejścia do budynku – Zewnętrzne aluminiowe, mechaniczny zamek wrzutowy

A.5.9.2. Obróbki blacharskie, rynny, rury spustowe – stalowe.

A.6. Ochrona przeciwpożarowa.

A.6.1. Usytuowanie obiektów.

Obiekt zaliczany do grupy budynków niskich. Wysokość budynku wynosi 3,56 m; Powierzchnia 16,13 m²; Liczba kondygnacji: 1,

A.6.2. Minimalna odległość od budynku mieszkalnego, zlokalizowanego na sąsiedniej działce - 11,40m.

A.6.3. Parametry pożarowe występujących substancji palnych: nie występują.

A.6.4. Przewidywana gęstość obciążenia ogniowego:

Dla budynku przyjęto gęstość obciążenia ogniowego do 500 MJ/m².

A.6.5. Zaliczenie pomieszczeń i budynku do kategorii zagrożenia ludzi.

ZL III. Budynek użyteczności publicznej nie zakwalifikowany do ZL I i ZL II.

A.6.6. Ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznych.

W budynku nie występują pomieszczenia zagrożone wybuchem. Nie występuje zagrożenie przestrzeni zewnętrznych.

A.6.7. Podział na strefy pożarowe.

Budynek stanowi odrębną strefę pożarową o powierzchni mniejszej od dopuszczalnej.

A.6.8. Klasa odporności ogniowej budynku – „D”.

ELEMENT	KLASA WYMAGANA	KLASA PROJEKTOWANA	UWAGI
Główna konstrukcja nośna	R 30	R30	-
Konstrukcja dachu	(-)	(-)	-
Strop	REI 30	REI 30	-
Ściany zewnętrzne	EI 30	EI 30	-
Ściana wewnętrzna	(-)	(-)	-
Przekrycie dachu	(-)	(-)	-

A.6.9. Warunki ewakuacji.

Obowiązująca długość przejść ewakuacyjnych nie jest przekroczona.

A.6.10. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji użytkowych – nie wymaga się.

A.6.11. Dobór urządzeń przeciwpożarowych w obiekcie, dostosowany do wymagań wynikających z przyjętego scenariusza rozwoju zdarzeń w czasie pożaru.

A.6.12. Wyposażenie w podręczny sprzęt gaśniczy – nie wymaga się

A.6.13. Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru.

Woda do gaszenia pożaru z zewnętrznego hydrantu p-poż.

A.6.14. Dojazd pożarowy.

Zapewnia się dojazd pożarowy z drogi (Juliusza słowackiego) [dz. nr 444/2]

A.7. Charakterystyka energetyczna obiektu budowlanego

Nie wymaga się.

A.8. Analiza możliwości racjonalnego wykorzystania wysokoelektrywnych systemów alternatywnych zaopatrzenia w energię i ciepło.

Nie wymaga się.

A.9. Ochrona środowiska.

A.9.1. Emisja zanieczyszczeń gazowych.

Obiekt nie emituje do atmosfery żadnych szkodliwych substancji toksycznych.

A.9.2. Ochrona wód.

Obiekt używa wody wyłącznie do celów bytowych. Ścieki bytowe trafią do kanalizacji sanitarnej wg umowy z zarządcą sieci.

A.9.3. Rodzaj i ilość wytwarzanych odpadów.

Brak.

A.9.4. Emisja hałasów, promieniowania i wibracji.

Rodzaj działalności nie powoduje hałasu i wibracji; oddziaływanie promieniowania nie występuje.

A.10. Ochrony gruntów rolnych i leśnych

Teren nie wymaga zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze, nieleśne

A.11. Dostępność dla osób niepełnosprawnych.

Wejście do budynku dostępne jest bezpośrednio z terenu. Drzwi wejściowe spełniają wymogi dostępności dla osób niepełnosprawnych – światło przejścia min 90 cm. Toaleta publiczna wyposażona w WC dla osób niepełnosprawnych, spełniające wymogi toalety dla os. niepełnosprawnych.

Informację opracował:

mgr inż. arch. Kamil Dworacz

III. INFORMACJA DOTYCZĄCA PLANU BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

Zawartość części opisowej:

1. Zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego oraz kolejność realizacji poszczególnych obiektów;
2. Wykaz istniejących obiektów budowlanych;
3. Wskazanie elementów zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi;
4. Wskazanie dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas ich wystąpienia;
5. Wskazanie sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych;
6. Wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń.

1. Zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego oraz kolejność realizacji poszczególnych obiektów:

- Wytczenie budynku,
- wykonanie wykopu,
- wykonanie ław fundamentowych,
- wykonanie izolacji poziomej,
- wykonanie ścian fundamentowych,
- wykonanie izolacji pionowej ścian zewnętrznych zagłębionych poniżej istniejącego terenu do wysokości planowanego poziomu przylegającego terenu,
- wykonanie ścian konstrukcyjnych budynku,
- wykonanie konstrukcji dachu,
- wykonanie elewacji i przykrycia,
- wykonanie podposadzkowych warstw,
- osadzenie okien i drzwi,
- wykonanie ścianek działowych,
- wykonanie instalacji wewnętrznych,
- roboty wykończeniowe wewnętrzne,
- wykonanie nowych podłóg i posadzek,
- roboty elewacyjne,
- roboty zewnętrzne.

2. Wykaz istniejących obiektów budowlanych:

- Na działce znajduje się wiata służąca jako targowisko toalet o podstawie koła do rozbiórki oraz stragany blaszane do przeniesienia w inne miejsce .

3. Wskazanie elementów zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi:

Szczegółnej uwagi podczas prowadzenia prac na budynku będą wymagały prace związane wykonaniem głębokich wykopów, ław fundamentowych, montowanych za pomocą dźwigu samochodowego.

Wszyscy pracownicy przed przystąpieniem do pracy muszą zostać zaznajomieni z planem prowadzenia prac budowlanych na budynku oraz planem prac prowadzonych na poszczególnych stanowiskach pracy.

Zgodnie z rozporządzeniem ministra infrastruktury z 6 lutego 2003r. (Dz.U. Nr 47, poz.401), które ustala zasady bezpieczeństwa i ochrony zdrowia wykonawca robót ma obowiązek opracowania instrukcji bezpieczeństwa wykonywania robót budowlanych i zaznajomienia z nią pracowników przed dopuszczeniem ich do wykonania robót.

Wszyscy uczestnicy procesu budowlanego mają obowiązek współdziałania ze sobą w zakresie bhp zarówno w procesie przygotowawczym jak i w procesie realizacji budowy.

Wszystkie osoby przebywające na terenie budowy obowiązują stosowanie niezbędnych środków ochrony indywidualnej (ŚOI). Bezpośredni nadzór nad przestrzeganiem bhp na stanowiskach pracy sprawują kierownik robót i mistrz budowlany. Do zabezpieczeń stanowisk pracy na wysokości należy stosować balustrady lub siatki ochronne, względnie siatki bezpieczeństwa, natomiast szelki bezpieczeństwa należy używać wówczas gdy nie ma możliwości zastosowania środków ochrony zbiorowej. Przed rozpoczęciem robót budowlanych należy zagospodarować teren budowy. Podstawowe czynności to:

- ogrodzenie stref (wysokość 1,5m) i wyznaczenie stref niebezpiecznych (0,1 wysokości, nie mniej niż 6m),
- wykonanie dróg dla ruchu pieszego (0,75m lub 1,20 m dla ruchu dwukierunkowego),

- doprowadzenie energii elektrycznej i wody,
- urządzenie pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i socjalnych,
- zapewnienie oświetlenia naturalnego i sztucznego,
- urządzenie składowisk materiałów i wyrobów,

Jeżeli terenu budowy nie można ogrodzić należy wyznaczyć jego granice za pomocą tablic ostrzegawczych, a w razie potrzeby zapewnić stały nadzór.

Dla pojazdów wykonawcy należy wyznaczyć parkingi na terenie budowy.

Wszystkie fazy robót budowlanych tzn: roboty przygotowawcze, roboty stanu surowego, roboty wykończeniowe i rozbiórkowe reguluje rozporządzenie ministra infrastruktury z 6 lutego 2003 r. (Dz. U. Nr 47, poz.401).

4. Wskazanie dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas ich wystąpienia:

- wykonywanie robót dachowych,
- wykonywanie robót elewacyjnych z rusztowań,
- wykonywanie robót ziemnych,

W trakcie budowy będą wykonywane następujące roboty budowlane wymagające sporządzenia przed rozpoczęciem budowy planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (planu bioz):

- roboty, przy których wykonywaniu występuje ryzyko upadku z wysokości ponad 5,0 m,

Szczegółowy zakres i formę planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia określa rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 120, poz. 1126).

Plan bioz powinien zawierać:

zagospodarowanie terenu budowy:

- ogrodzenie terenu budowy,
- drogi komunikacyjne,
- ciągi piesze,
- miejsca postojowe na terenie budowy,
- strefy niebezpieczne,
- składowiska materiałów, wyrobów i urządzeń technicznych,
- lokalizacja pomieszczeń higieniczno – sanitarnych,
- ochrona przeciwpożarowa,
- nadzór nad bezpieczeństwem i ochroną zdrowia.

5. Wskazanie sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych:

- określenie zasad postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia,
- konieczność stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej, zabezpieczających przed skutkami zagrożeń,
- zasady bezpośredniego nadzoru nad pracami szczególnie niebezpiecznymi przez wyznaczone w tym celu osoby.

6. Wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń:

- roboty należy wykonywać zgodnie z warunkami określonymi w decyzji o pozwoleniu na budowę i wymaganiami Prawa Budowlanego,
- roboty należy wykonywać zgodnie z warunkami zawartymi w projekcie budowlanym,
- w czasie prowadzenia robót należy przestrzegać przepisy dotyczące ochrony środowiska, przeciwpożarowe, bhp, ochrony interesów osób trzecich, oraz przepisy związane z wykonywanymi robotami (wymagania szczegółowe regulują zapisy specyfikacji technicznych),
- w czasie prowadzenia robót należy przestrzegać ustalenia zawarte w planie bioz.

Informację opracował:

mgr inż. arch. Kamil Dworaczyk